

Kech kirganida deraza oldiga kelib o'tiraman-da, shu'ladan to'q qizil tus olgan bulutlarning ufqqa cho'kishini tomosha qilaman. Maysalarga shabnam tushib so'lg'in tus olgandek sezaman o'zimni, bug'doy boshqochalari egilgandek boshimni quyi solaman. Shunday paytlarda doimo devorda osig'liq eski skripkani olaman-da, sozlay boshlayman. Bilmayman, qanday qilib bo'lsa-da, sozanda bo'lishni o'z oldimga maqsad qilib qo'yganman. Ovozlar, ohang, kuy hammasi darhol o'z-o'zidan chiqa qoladi. Oxiriga borib nima chalganimni hecham eslolmayman.

Nihoyat, charchagach, skripkani bir chetga olib qo'yaman. Shunda yolg'iz va g'aribligim juda bilinib ketadi. Axir yolg'iz bo'lsam, kim uchun ham chalaman, biror narsa chalishimni iltimos qiluvchi kimsa ham yo'q, chuqur tin olib o'ksigancha kechki salqinda iztirobli o'ylardan forig' bo'lish maqsadida deraza tokchasiga ko'kragimni berib atrofga boqaman.

Uzoqdagi daryochadan motorli qayiqchening ovozi eshitiladi, qaylardandir mandolina torlarining kimningdir barmoqlari orasida titrab, ingragan nidosi quloqqa chalinadi. Yon-atrofdan esa echki bolasining "me-e" deb ma'rashi va uyqusiragan go'dakning entikib yig'lagani eshitiladi. Mana bularning hammasi shahar atrofidagi kechki manzara.

Vaqt ham yarim kechga yaqinlashib qoldi: ko'chada hech zog' ko'rinmaydi, ochiq derazalardagi chiroqlar birin-ketin so'nmoqda, asta-sekin esayotgan shabadadan chiroyli darpardalar ohista hilpiramoqda.

Uzoqdan ayol kishining yengil qadam tovushi eshitildi. U egilganча yo'lni kesib o'tdi-da, qo'lida bir dasta oq gul ko'targanча to'g'ri derazam tomon kela boshladi.

Bu ro'paramdagi uyda istiqomat qiluvchi qo'shnim edi. Uni ko'rinishidan darrov taniyman. Ko'zlari moviy, doim kul rang palto kiyib yuradi, sochlari esa kalta qilib qirqilgan, oyoqlari chiroyli.

Kechki paytlari uni deraza tokchasiga tirsagini tirab turganini yo bo'lmasa ochiq derazam atrofida aylanib yurganini ko'raman. Goh-goh men tarafga diqqat-la nigohini tashlab qo'yadi.

Bugun esa hech kutilmaganda qarshimga kelib to'xtadi-da, moviy ko'zlari-la to'g'ri yuragimga qaramoqchi bo'lgandek, tikilib, nihoyatda mayin ovoz bilan:

Chalasizmi?deya ohista so'radi.

Siz uchunmi? so'radim hayratdan dong qotganча.

Men uchun ham, o'zingiz uchun ham...

U chalishimni kutib, uchta oq gul ushlagan jajjigina kaftchasini derazam tokchasiga qo'ydi.

Kuy chalishni o'rganyapsizmi?

Yo'q. Butun vujudim bilan eshitishni sevaman.

Nima qilayotganimni o'zim bilmasdim. Skripkani qo'limga oldim-da, telbalarcha chala boshladim. Kamon ostidan chiqayotgan sadolar nola qilib, ingrar va faryod chekardi. Faryod chekarkan, mungli ingrar, sho'x avjga chiqqanda esa kulayotgandek tuyulardi.

Qo'shnim kuyni skripkadan ko'z uzmagan holda jon qulog'i bilan tinglar, qo'lidagi gullar esa titrardi.

Yarim tundagi bu g'aroyib chalishni tugallarkanman, qo'shnim chuqur tin oldi, bu ko'kragingning ko'tarilib tushishidan aniq sezilib turardi.

Rahmat! deya ta'zim qildi-da, so'ng guldastasi ichidan oppoq gulni olib derazam tokchasiga qo'ydi-yu, rahmat deyishimni ham kutmayoq g'oyib bo'ldi. Ketayotganda menga nigohini shunday tikdiki, bundan qalbim larzaga keldi.

Gulni qo'limda ancha vaqtgacha aylantirib turdim. Boshqa gullarga qaraganda uning oppoqligi va nihoyatda tozaligi meni g'oyat ajablantirardi. Bugungi ro'y bergan sirdan nima bo'lganiga tushunmay, hamon es-hushimni yig'olmay turardim.

Shu kecha o'zimni odatdan tashqari tetik sezdim. Bir oz orom olish uchun derazani yopmoqchi bo'lganimda, tun oqara boshlagan, daladan to'rg'ayning sayrashi eshitilardi.

Stakandagi nargis gulni xuddi muqaddas narsadek avaylab stol ustiga qo'ydim. Har kuni ertalab ishga ketish oldidan beixtiyor unga qarab qo'yaman. "Bu gulni nega menga hadya qildi ekan?" degan savol hatto xayolimgayam kelmaydi.

Ikkimizning o'rtamizda g'alati aloqa paydo bo'ldi: miq etmay bir-birimiz tomon talpinamiz, gullar orqali bir-birimizga qarab qo'yamiz yo bo'lmasa tabassum in'om etamiz.

Mana, biz ro'parama-ro'para o'tiribmiz, u yo'lning narigi betida mendan bir oz yuqori qavatdagi deraza oldida, men esa - pastda. Bir-birimizga qarab jilmayamiz...

Kulgili biror narsa bo'lmasa-da, ikkimizning nigohimiz bir-birimizga to'qnash kelib qolgudek bo'lsa, beixtiyor o'z-o'zidan og'zimizning tanobi qochadi.

Shu ondayoq uning chehrasi tamoman kishini o'ziga jalb qiluvchi tusga kiradi: iyagini ko'kragiga tiraganча, bir ko'zining qiri bilan tushib turgan soch tutamlari orasidan menga qiyo boqadi.

Ba'zan kechqurun uning chelak ko'tarib yo'lakdan quduqqa suvga ketayotganini ko'rib qolaman. Tufli kiygan oyoqlari nihoyatda kelishgan.

Shunda men darpardaning ortiga yashiringanча uzoq vaqt uning ketidan termilib qolaman. Qarayotganimni u na biladi, na ko'radi. Biroq shunga qaramay uning o'nqir-cho'nqir yerlardan boldirini ko'rsatib, ko'zni o'ynatib nazokat bilan qadam tashlashidan ayol ortidan birov kuzatib turganligini sezishini anglayman.

Har kuni kechasiyu kunduzi uni ko'rishni istardim, siymosi esa sira ko'z oldimdan ketmasdi. Uni derazasi oldida paydo bo'lishini intazorlik-la kutib, derazamning oldiga chiqib o'tiraman. Uzoq vaqt kutaman. Aftidan qo'shnim uyida emasdek ko'rinadi. Derazalar yopiq. Vaqt yarim tundan oqqanda botinkam va kamzulimni yechib, endi yotmoqchi bo'lib turganimda, nogahon uning shahar tarafdin kelayotganligini ko'rib qoldim.

U ko'chaning narigi chekkasidagi yo'lkada to'g'ri mening derazam qarshisida to'xtadi. Yana qo'lida bir dasta gul, ularni silkitganча:

Xohlaysizmi?.. dedi.

Bo'lmasam-chi...

Unday bo'lsa keling!

O'zingiz olib kela qoling!

Yo'q, o'zingiz kelishingiz kerak.

Nihoyat, bir poy botinkada, uni ham bo'lsa ipini taqmay, kamzulsiz, quruq nimchada uning oldiga bordim. Chang-tuproq yo'ldan kalovlanganча chopib borardim, chamasi, bu juda kulgili ko'ringan bo'lsa kerak. U meni xaxolab kulganча kutib olarkan:

Xuddi ot mingan ritsarlardek keldingiz-a, dedi.

Yalangoyoq ritsar deng, dedim uning so'zini to'g'rilab.

